Tehlikeli Yük Genel Fark?ndal?k Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Tehlikeli Yük Genel Fark?ndal?k Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31412

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Tehlikeli Yük Genel Fark?ndal?k Anketi, Özge Eski taraf?ndan 2017 y?l?nda tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? özgün bir ölçme arac?d?r. Bu anket, özellikle denizyolu tehlikeli yük ta??mac?l???nda görev yapan liman çal??anlar?n?n bu konudaki genel bilgi ve fark?ndal?k düzeylerini sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, denizcilik operasyonlar?nda güvenlik standartlar?n?n iyile?tirilmesine yönelik temel verilerin toplanmas? ve e?itim ihtiyaçlar?n?n belirlenmesi için önemli bir araç i?levi görmektedir.

Anahtar Kelimeler

Tehlikeli Yük, Genel Fark?ndal?k, Liman Çal??anlar?, Denizyolu Ta??mac?l???, Ölçek Geli?tirme, Güvenlik, Lojistik.

Yazarlar

Özge Eski

Amaç

Anketin temel amac?, denizyolu ile ta??nan **tehlikeli yüklerin** güvenli ve uluslararas? standartlara uygun bir ?ekilde elleçlenmesi sürecinde, do?rudan bu operasyonlarda görev alan liman personelinin sahip oldu?u bilgi ve fark?ndal?k düzeyini sistematik olarak ölçmektir. Bu fark?ndal?k düzeyinin belirlenmesi, potansiyel riskleri azaltmak ve operasyonel güvenli?i art?rmak için at?lacak ad?mlara bilimsel dayanak sa?lamaktad?r.

Bu ölçüm sayesinde, liman yönetimleri ve ilgili otoriteler, çal??anlar?n tehlikeli madde yönetimi konusundaki e?itim ihtiyaçlar?n? belirleyebilir ve güvenlik protokollerindeki eksiklikleri tespit edebilirler. Ölçek, denizcilik ve lojistik sektörlerinde tehlikeli madde ta??mac?l???n?n getirdi?i zorluklara kar?? bilinç düzeyini yükseltmeyi hedeflemektedir.

Yap?

Ölçek, liman çal??anlar?n?n **tehlikeli yükler** hakk?ndaki genel fark?ndal?k düzeyini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap?, çal??anlar?n tehlikeli maddelerin s?n?fland?r?lmas?, etiketlenmesi, ambalajlanmas?, depolanmas? ve özellikle acil durumlarda (yang?n, s?z?nt? vb.) yap?lmas? gerekenler hakk?ndaki temel bilgi birikimini kapsamaktad?r.

Yap?sal olarak, anket maddeleri, Uluslararas? Denizcilik Örgütü (IMO) taraf?ndan yay?mlanan ve denizyolu tehlikeli yük ta??mac?l???n? düzenleyen zorunlu bir kod olan IMDG Kodu'nun temel gereklilikleri ve yerel güvenlik yönetmelikleri çerçevesinde olu?turulmu?tur. Bu, ölçülen yap?n?n

ARABPSYCHOLOGY.COM

uluslararas? standartlara uygun ve geçerli olmas?n? sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Anketin yap? geçerlili?ini de?erlendirmek amac?yla detayl? istatistiksel analizler yürütülmü?tür. Yap? geçerli?i, bir ölçme arac?n?n teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? kavramlar? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünün belirlenmesine yönelik kritik bir incelemedir (Altun???k, Co?kun, Bayraktaro?lu ve Y?ld?r?m, 2005).

Ara?t?rmada kullan?lan anketin yap? geçerlili?ine sahip olup olmad???n? belirlemek için temel olarak **aç?mlay?c? faktör analizi** ve madde analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Aç?mlay?c? faktör analizi, de?i?kenler aras?ndaki ili?kilerden yola ç?karak temel faktör yap?lar?n? bulma i?lemidir (Kline, 1994; Stevens, 1996; Tabachnick ve Fidell, 2001). Bu analizler, anketin teorik yap?s?n?n ampirik verilerle uyumlu oldu?unu ve tehlikeli yük fark?ndal???n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Güvenilirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, anket uygulamas?n?n ayn? ko?ullar alt?nda ve ayn? yollarla tekrarlanmas? durumunda benzer sonuçlar? tutarl? bir ?ekilde verme gücü ile ilgilidir (Özo?lu, 1992). Tehlikeli Yük Genel Fark?ndal?k Anketinin güvenilirli?i için yayg?n olarak kullan?lan iç tutarl?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** (α) katsay?s?na bak?lm??t?r.

Elde edilen **Cronbach Alfa** katsay?s?n?n yüksek olmas?, anketin yüksek derecede iç tutarl?l??a sahip oldu?unu ve güvenilirli?inin yan? s?ra geçerlili?inin de önemli bir göstergesi kabul edilmektedir (Baykul, 1979). Bu sonuç, anket maddelerinin ölçülen genel fark?ndal?k yap?s?n? tutarl? bir biçimde temsil etti?ini do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme çal??mas?nda, Tehlikeli Yük Genel Fark?ndal?k Anketinin yap?sal bütünlü?ünü ve boyutlar?n? tespit etmek amac?yla **aç?mlay?c? faktör analizi** (AFA) uygulanm??t?r. AFA, gözlemlenen de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinden yola ç?karak, bu de?i?kenlerin alt?nda yatan ve ölçülen yap?y? aç?klayan gizil faktörleri ke?fetme yöntemidir.

Bu analiz, anketin hangi temel bilgi alanlar?na ayr??t???n? ve her bir maddenin ilgili faktöre yükünün yeterli düzeyde olup olmad???n? ortaya koymu?tur. Faktör analizinin bulgular?, liman çal??anlar?n?n tehlikeli yük fark?ndal???n?n alt bile?enlerini anlamland?rmak ve ölçe?in yap?sal geçerlili?ini desteklemek için temel te?kil etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Tipi: Geli?tirme (Yüksek Lisans Tezi Kapsam?nda Geli?tirilmi? Anket)

Format: Anket (Derecelendirme format? kaynakta belirtilmemi?tir, ancak genellikle Likert veya Çoktan Seçmeli formatta uygulan?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Liman Çal??anlar?

Ya? Grubu: Yeti?kin (Profesyonel ?? Gücü)

Popülasyon Detaylar?: Denizyolu tehlikeli yük ta??mac?l??? operasyonlar?nda aktif olarak görev alan liman personeli.

Test Metodolojisi: Yap? geçerlili?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi ve Madde Analizi ile test edilmi?tir. Güvenilirlik, **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s? ile sa?lanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Denizcilik Güvenli?i, Lojistik Fark?ndal?k, Tehlikeli Madde Yönetimi, Cronbach Alfa, Yap? Geçerli?i, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresleri: ozgeeski@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: ?stanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi Ba?lam?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Özge Eski taraf?ndan 2017 y?l?nda tamamlanan "Denizyolu Tehlikeli Yük Ta??mac?l???nda Liman Çal??anlar?n?n Genel Fark?ndal?klar?n?n De?erlendirilmesi" ba?l?kl? yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in bilimsel ve akademik amaçl? kullan?mlar?nda kaynak gösterimi zorunludur. Ticari veya geni? çapl? uygulamalar için sorumlu yazar Özge Eski ile do?rudan e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Anketin orijinal PDF belgesi a?a??daki adresten indirilebilir: tehlikeli-yuk-genel-farkindalik-anketi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Altun???k, R., Co?kun, R., Bayraktaro?lu, S. ve Y?ld?r?m, E. (2005). *Sosyal Bilimlerde Ara?t?rma Yöntemleri: SPSS Uygulamal?.* Sakarya Yay?nc?l?k.

Baykul, Y. (1979). *E?itimde ve Psikolojide Ölçme.* Ankara Üniversitesi E?itim Bilimleri Fakültesi Yay?nlar?.

Eski, Ö. (2017). *Denizyolu tehlikeli yük ta??mac?l???nda liman çal??anlar?n?n genel fark?ndal?klar?n?n de?erlendirilmesi* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). ?stanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Kline, P. (1994). *An Easy Guide to Factor Analysis.* Routledge.

Özo?lu, H. (1992). *E?itimde Ölçme ve De?erlendirme.* Milli E?itim Bakanl??? Yay?nlar?.

Stevens, J. P. (1996). *Applied Multivariate Statistics for the Social Sciences* (3rd ed.). Lawrence Erlbaum Associates.

Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2001). *Using Multivariate Statistics* (4th ed.). Allyn and Bacon.

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerindeki ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Tehlikeli Yük Genel Fark?ndal?k Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içerikte anketin maddeleri (sorular?) bulunmamaktad?r. Ölçek maddelerine ve derecelendirme yap?s?na eri?im için sorumlu yazar?n yüksek lisans tezi incelenmeli veya yazar ile ileti?ime geçilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM